

ROMÂNIA ÎN AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL (1939 - 1945)

- 23 august 1939 – se semnează Pactul Ribbentrop – Molotov => politica externă a României, bazată pe sistemul de securitate colectivă și pe garanțiile anglo-franceze se prăbușeste.
- 1 septembrie 1939 – se declanșează cel de-al doilea război mondial; România a rămas oficial o țară neutră, dar a adăpostit refugiații polonezi și mai ales, a permis tranzitarea teritoriului național de către guvernul și tezaurul băncii poloneze spre teritoriul britanic.
- aprilie – mai 1940 – succesele germane din Occident alimentează agresiunea vecinilor revizionisti ai României:
 - > 26 iunie 1940 – ultimatumul sovietic prin care statul român este somat să cedeze Basarabia și Bucovina de N în termen de 24 de ore, teritorii cedate la 28 iunie sovieticilor.
 - > 7 septembrie 1940 – Tratatul de la Craiova – România cedează Bulgariei Cadrilaterul
 - > august 1940 - negocierile româno – maghiare referitoare la Transilvania eșuează => Hitler impune României Diktatul de la Viena (30 august) prin care cedează Ungariei NV Transilvaniei.
- în urma cedărilor teritoriale din vara anului 1940, România pierde 1/3 din suprafață și din populație și intră în orbita Germaniei naziste.
- 4 septembrie 1940 – Carol al II-lea îl însărcinează pe generalul Ion Antonescu să formeze guvernul => Antonescu îl obligă pe Carol să abdice și să cedeze tronul prințului Mihai (**6 septembrie 1940**)
- 14 septembrie 1940 - 21 ianuarie 1941 - Antonescu guvernează în colaborare cu *Garda de Fier* -> România – *stat național-legionar*.
- în speranța recuperării teritoriilor pierdute, Antonescu acceptă colaborarea economică și militară cu Germania: aderă la Axă, furnizează petrol și grâne în schimbul armamentului, solicită trimiterea unei misiuni militare germane.
- 21 -23 ianuarie 1941 – „rebeliunea legionară” – Antonescu elimină Garda de Fier de la guvernare și formează un nou guvern, din militari.

Campania din Est

- 22 iunie 1941 – România intră în război împotriva URSS
 - > până la 26 iulie Basarabia și N Bucovinei sunt eliberate
 - > în luna decembrie România declară război Marii Britanii și SUA
- Antonescu decide continuarea operațiunilor militare dincolo de Nistru:
 - > Transnistria intră sub administrație românească
 - > Armatele a III-a și a IV-a române luptă sub comandă germană la Odessa, în Crimeea, Caucaz, la Cotul Donului, Stalingrad și Stepa Calmucă.
 - > România a devenit o țintă a bombardamentului aliat, mai ales pe 1 august 1943, când au fost atacate câmpurile petroliere și rafinăriile de la Ploiești (Operațiunea Tidal Wave).
- după dezastrul de la Stalingrad, Mareșalul autorizează stabilirea unor contacte cu Aliții pentru a negocia ieșirea din Axă => englezii și americanii impun României să negocieze cu sovieticii condițiile ieșirii din război.
- ofensiva sovietică din 1943-1944 aduce unitățile Armatei Roșii la frontierele României => Aliții (sovieticii) impun condiții dure pentru semnarea armistițiului: întoarcerea armelor împotriva Germaniei, revenirea la frontiera româno-rusă de la 22 iunie 1941, libertate deplină de circulație pentru trupele sovietice pe teritoriul național, anularea Diktatului de la Viena și sprijin sovietic pentru recuperarea NV Ardealului, dar Antonescu le respinge.
- străpungerea frontului românesc de către trupele sovietice îl constrânge pe regele Mihai (liderul opoziției democratice) să-l aresteze pe Mareșalul Antonescu la 23 august 1944 și să decidă ruperea totală de Axă.

Campania din Vest

- 23 august – 25 octombrie 1944 – trupele Axei sunt respinse de pe teritoriul românesc
- 12 septembrie - România semnează Armistițiul cu Națiunile Unite
- conform condițiilor armistițiului, Armata Română participă la operațiuni militare pe teritoriul Ungariei și Cehoslovaciei, cu cca. 567.000 de soldați, sub comandă sovietică.
- în ciuda actului de la 23 august 1944, România a constituit, în ochii URSS, o pradă de război, iar în ochii aliaților apuseni, un stat dușman învins, astfel că la Tratatul de la Paris din 1947, Aliții au refuzat României statutul de stat cobeligerant.